

Grote onzekerheid voor Afrikaanse junta's die Wagner-troepen hebben ingehuurd voor hun veiligheid

ANALYSE uit het ND, door [Jan van Benthem](#), maandag 28 augustus 2023

De dood van Wagner-leider Prigozjin kan chaos opleveren in Afrikaanse landen die op zijn militieën leunen. Het Kremlin was al bezig de touwtjes daarvan aan te halen.

Inwoners van de Centraal-Afrikaanse Republiek betogen voor Rusland en vooral voor de Wagner-troepen in het land, ondanks het gewelddadige optreden ervan. Beeld afp / Barbara Debout

MOSKOU

De dertien Afrikaanse landen waar de Russische Wagnergroep actief is, hebben officieel geen idee wat er na de dood van oprichter en leider Jevgeni Prigozjin verder gaat gebeuren. Er bestaat namelijk officieel niet zoiets als de 'PMC Wagner', zei Kremlinwoordvoerder Dmitry Peskov afgelopen weekeinde. De Russische wet staat namelijk geen 'private militaire bedrijven' ofwel PMC's toe en dus bestaat er geen Wagner PMC, hoeveel duizenden Wagner-hurlingen het embleem ervan ook op hun uniform dragen.

Wat er moet de 'groep Wagner' gaat gebeuren, daarover weet het Kremlin ook niets. 'Daarvoor moet u de autoriteiten in Belarus benaderen', waar Wagner is ingeschreven als 'centrum voor educatieve diensten', zei Peskov tegen het staatsnieuwsbureau Ria Novosti.

Toch was de laatste opname van Prigozjin een statement in een Afrikaanse woestijngebied waarin hij beweerde dat zijn Wagnerstrijders Rusland groter en Afrika vrijer en gelukkiger zouden maken. En de Russische minister van Buitenlandse Zaken Sergei Lavrov sprak drie dagen na de muiterij van Prigozjin in een interview met de Russische zender RT ook over de 'Wagner PMC' die op verzoek van de Centraal Afrikaanse Republiek (CAR) en van Mali 'veiligheid voor hun autoriteiten [verleent](#)'.

Maar dat Wagner PMC is zijn grote leider kwijt. De organisatie kon alleen bestaan door het leiderschap van Prigozjin, als deel van diens financiële imperium, zegt Wagner-onderzoeker Denis

Korotkov tegen de onafhankelijke nieuwssite Meduza. Bovendien is het Russische ministerie van Defensie al sinds eind juni actief bezig dat imperium te ontmantelen.

triest nieuws

Afrika was de enige plek waar Prigozjin nog nieuwe activiteiten zou kunnen ontplooien – gekoppeld aan lucratieve contracten. Maar de uitspraken van Fidele Gouandjika, adviseur van de president van de CAR, geven aan dat er al wat was veranderd. ‘Prigozjin’s dood is triest nieuws’, zei hij tegen de *Financial Times*, ‘maar voor ons verandert er wat de samenwerking met Rusland betreft absoluut niets, dankzij de overeenkomst met het Kremlin’.

Dat is wat de korte termijn betreft wellicht het geval. Maar het is een grote vraag, of en hoe de Wagner-structuur blijft bestaan, in Rusland, Belarus en ook Afrika. Korotkov is daar stellig over. Moskou zal de touwtjes verder aanhalen en ‘financiën, logistiek, de vrijheid om beslissingen te nemen en het leiderschap zullen allemaal totaal veranderen. En dan zal het worden leeggeplunderd en uit elkaar vallen.’

Vooraf voor de junta in Mali, die 2400 Franse en 12.000 VN-troepen inruilde voor duizend Wagner-huurlingen, kan dit grote gevolgen hebben. Want de gedroomde omwenteling – een stel effectieve Russische huurlingen die de jihadisten van Al-Qaida en ISIS in korte tijd zouden verjagen – bleek een illusie. Het jihadistische geweld is er sterk toegenomen. Eerder dit jaar sprak de VN al van een ‘ongekende onveiligheid’ door extremistische groepen, gewapende bendes en criminele netwerken in delen van West-Afrika en de Sahel. Met een onduidelijk leiderschap van wat er van Wagner overblijft, dreigt in ieder geval een deel van de Sahel nu vrijwel een vrijplaats voor de terroristen te worden.

EU wil nieuwe missie in West-Afrika

De Europese Unie wil nog deze herfst een besluit nemen over een ‘civiel-militaire missie’ in West-Afrika. Het doel is een ‘concrete inzetstraining voor antiterreuroperaties’, zo bevestigden Europese diplomaten tegen Welt am Sonntag. Europese politie-eenheden en militairen zouden daarbij in Ghana, Togo, Benin en Ivoorkust worden gestationeerd. De EU maakt zich grote zorgen over de uitbreiding van het jihadistische geweld in de regio en de toenemende instabiliteit daardoor in de regio.

<https://www.nd.nl/nieuws/buitenland/1188898/grote-onzekerheid-voor-afrikaanse-juntas-die-wagner-troepen-h#/reader>